

Fig. 1.

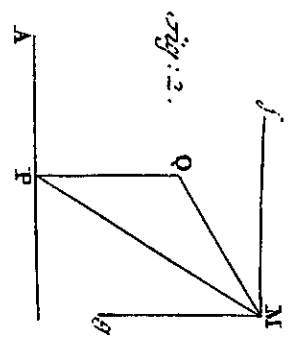

Fig. 2.

Tom. I. Tab. XIV.

MECHANICA SIVE MOTVS SCIENTIA ANALYTICE

EXPOSITA
AVCTORE

LEONHARDO EULERO

ACADEMIAE IMPER. SCIENTIARVM MEMBRO ET
MATHESIOS SVBLIMIORIS PROFESSORE.

TOMVS II.

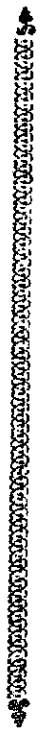
INSTAR SVPPLEMENTI AD COMMENTAR.

ACAD. SCIENT. IMPER.

PETROPOLI

EX TYPOGRAPHIA ACADEMIAE SCIENTIARVM.

A. 1736.

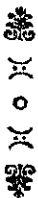

quantum corpus a quibuscumque potentis et resistentia soluti-
 tatum in singulis locis habiturum sit celeritatem, quippe qua
 cogitata totus motus perfecte cognoscitur. Praeterea autem
 cum corpus, nisi in hoc canali esset transmissum, aliam lineam
 deserberet, retinebit saltem in canali rotatum in ea linea,
 in qua si liberum esset, moueretur; progrediendi, haeque cona-
 tu latera canali premet, et nisi factis habeant similitas re-
 sista dirumpet. Hanc ob rem praeter celeritatem, quam
 corpus in singulis canali locis habebit, determinari debet quo-
 que pressio, quam in latera canali exercet, eiusque pressioni
 directio, quo firmatas laterum canali ad corpus retinendum
 requisita cognoscatur. Huiusmodi autem motus non liberi etiam
 sine canali alius modis produci possunt, sed quod observare licet
 in pendulis, atque in funalis, quibus corpus itidem in data li-
 nea moueri cogitur. Pendulis enim, prout Hugenius docuit,
 effecti potest, et corpus in quocumque curua praefcripta moueri
 cogatur, quemadmodum in pendulis tunc simpliciter suspensis,
 quibus corpus in linea circulari moueri cogitur apparet, tam
 in, quae intra cycloides suspendi solent, quibus corpus in cy-
 chide moueri cogitur; similique modo effecti potest et corpus in
 data quaque curua incedere cogatur. Haec igitur est prima
 species motus liberi, qui sit super data linea. Praeter eam
 autem ad alios motus non liberi attestati meretur, in qua
 non ista quidem est, sed tantum superficies praefcripta, in
 qua corpus moueri cogitur; minus igitur haec motus non li-
 berorum potest esse restricta quam prior, cum in hac corpore
 adhuc liberus sit retinenda sibi etiam in data superficie suam eli-
 gendi.

ita-
 que
 rem
 can-
 ea,
 qua
 re-
 qua
 dunt
 vana
 licet
 7 li-
 nit,
 neri
 ysis,
 tunc
 1 cy-
 : in
 : in
 : in
 qua
 in
 in
 ponit
 eli-
 ndi.

genti. Hanc ob rem haec motus non liberi species ita tra-
 ctari debet, ut primo linea in data superficie determinetur,
 quam corpus a potentis et resistentia praescripta deserbet, de-
 inde vero et celeritas corporis in singulis huius lineae punctis
 designatur, tertio denique et etiam pressio, quam corpus in
 superficie exercet, inuestigetur. Huiusmodi autem motus non
 liberi pariter ac priores pendulis quoque eummode praefecta-
 ti possunt; corpus enim pendulum oblique impulsum, et eius
 directio non sit in plano verticali, lineas curuas variis generis
 deserbet, quae autem omnes sunt in superficie sphaerica, ut
 huius centrum in ipso suspensionis puncto extat. Inquisitio item
 quam corpus praescriptum deserbet, determinetur, deinde vero ce-
 leritas in singulis locis, et tertio pressio, quam in superficie
 exercet. Simili modo etiam perspicitur, effecti potest, et corpus
 pendulum non ad suspensionem sphaericam, sed ad aliam quam-
 que restringatur, dum scilicet circa punctum suspensionis super-
 ficies euoluta disponatur. Haec igitur est altera motus non
 liberorum species, quae in motu super data superficie determi-
 nando occupatur, atque in his duobus motuum non liberorum
 speciebus indagandis totus hic Tomus secundus absolvitur. Quae
 ergo ad hanc tractationem, quae scitu necessaria sunt, prece-
 dentur, in capite primo fundamenta et principia expostui, ex
 quibus, quae ad cognitionem utriusque speciei motuum non li-
 berorum pertinet, derivari queant. Demum, qui minimum cor-
 pus a nullis potentis sollicitatum tam super data linea, quam
 super

Solidum nondum satis perfectas neque ad calculum revocatas. Antequam igitur de huius modi motu quicumque facti potuerat, methodum exponere necesse erat, qua proprietates superficiesum et linearum in his ductarum erui atque calculo subici possent. Hoc itaque praestiti ope aequationum tres quantitates variabiles continentium, quibus iam ante tum in Comment. Tomo II. ad lineam brevissimam super quantis superficie determinavi, tum in bulis Tractatus Tomo praecedente ad motus huius non in eodem plano factos investigandos sum egi. His denique praeparat s progredi li nit ad effectus potentiarum in corpora super superficies mota designandos, ex quibus modum eorum tam sicut a corpore descriptam quam reliqua motus symptomata invenirentur. Quum vero calculus, quamvis in generalibus versatur, nimis fiat prolixus et tractatu difficilis; omnia resistentia omnia ad vacuum et gravitatem ordinariam reduxi, atque praecipue motum pendulum oblique obliquum sicut sum perstratus, cuius motus anomalus et adjectum progressionem differenter determinavi. Haec igitur sunt, quae in isto tomo secundo sum complexus, quibus expectatis operam dabo, et, quam primum huiusmodi motus corporum sicutorum et primo quidem rigidorum, in ordinem reducam atque pari methodo exponam.

CAPVT

T

CAPVT PRIMVM.

DE MOTU NON LIBERO IN GENERE.

DEFINITIO I.

2.

Corpus non libere moveri dicitur, quando externa obfacula impediunt, quo minus iuxta eam directionem progrediat, iuxta quam cum ratione motus infit, tum ratione potentiarum sollicitantium moti deberet.

Scholion I.

2. In motu puncti libero, quem Parte prima exposuimus factum, in quo corpus mouebatur, ab omnibus obfaculis vacuum assumimus; nunc vero spatium ita comparatum ponemus, ut corpori non liceat in quaque directione progredi, propter firmos parietes transitum non permitentes.

Tom. II.

A

Co-